Lahari Communique

NEWS LETTER FOR PRIVATE CIRCULATION AMONG THE LEGAL FRATERNITY

Volume 12 | February 2001 | Part 11

Lahari Law Academy

The Academy has received total contributions of Rs. 1,18,000 towards the Prime Minister's National Relief Fund for Gujarath Earth Quake victims. Names of individual donors who have contributed Rs. 500 and above are furnished below:

Rs. 10,000

C. S. Prasanna Kumar, N. S. Satyanarayana Gupta, K. Suman.

Rs. 5,000

R. N. Narasimha Murty; Ramesh P. Kulkarni; G.KrishnaMurty; Somanath Kote; N. Jaiprakash Rao; Veena Jaiprakash Rao; S. V. Sastri; D.L.N. Rao & B. S. Shankaranarayana; Anil Kumar Shetty.

Rs. 2,000 and above

Bharath Kumar Mehta	Rs. 3,000
G. L. Viswanath	Rs. 3,000
Ashok Haranahalli	Rs. 2,500
S.N. PrashanthChandra	Rs. 2.500
B. R. Aswatharam	Rs. 2,500
Udaya Holla	Rs. 2,500
Vinod Prasd	Rs. 2,000

Rs. 1,000 and above

P. G.C. Chengappa	Rs. 1,316
Y. K. N. Sharma	Rs. 1,100
P. Krishnappa	Rs. 1,001
R. Rajagopalan	Rs. 1,001
K.SuryanarayanaRao	Rs. 1,000
N. Dinesh Rao	Rs. 1,000
Aravind Kumar	Rs. 1,000
H.S. Chandramouli	Rs. 1,000
H. S. Srinivas Murthy	Rs. 1,000
Jyothi Prasad	Rs. 1,000
M. S. Varadarajan	Rs. 1,000
J. M. Shekar Shetty	Rs. 1,000
H. Putta Swamy	Rs. 1,000
Dinesh Mahale	Rs. 1,000

Rs. 500 and above

P. H. Raghupathi	Rs. 501
Shanmukha Sampige	Rs. 501
S. R. Sundar Ram	Rs. 500
B. R. Sundarraj Gupta	Rs. 500
G. Chandrashekaraiah	Rs. 500
R. L. Patil	Rs. 500
J. G. Chandramohan	Rs. 500
L. S. Venkatakrishna	Rs. 500
G. Janardhana	Rs. 500
K. T. Gurudeva Prasad	Rs. 500
C. S. Ramdas	Rs. 500

Expose Corrupt Judges : Justice Bharucha

At an international meeting of judges marked by remarkable candour in admitting that the corruption and malpractice had not left Indian judiciary untainted Supreme Court Judge Mr. S. P. Bharucha called for exposure of corrupt judges and consequent action against them as it would show the inner strength of the judiciary and enhance its image. He was speaking at the inauguration of a meeting of the "Judicial Group" on strengthening judicial intigrity organised by the Karnataka High Court in co-operation with the Department of International Development, UK, Office of the UN High Commissioner for Human Rights and Transparency International, London on February 25, at Bangalore.

Justice Bharucha who is opposed to the suggestion of investing powers with the proposed National Judicial Commission to enquire into the conduct of judges as it would include representatives of the political executive; lamented that his suggestion of exposure of corrupt judges was only a Hobson's choice. The *dilimma before the judiciary* is whether serious allegations against judges of the higher judiciary be enquired into by a commission that comprises politicians or should no enquiries be conducted at all.

Elaborating his point Justice Bharucha said, the belief that investigation and exposure of corrupt judges would bring the judiciary into disrepute was a mistaken notion. He also stressed the need to educate general public and judicial community about the cause served by the judge. He remarked that justice was the province of the Divine and a judge therefore deserves the esteem of people and of himself.

Suggesting measures for elimination of this malaise Justice Bharucha said "absolute imperative for eliminating corruption in the judiciary was to make emoluments such that judges were not tempted." He quoted Winston Churchill, "for justice to be cheap, judges must be expensive."

Justice Bharucha felt that the experience of impeachment proceedings against a judge in India had not been favourable. Required parliamentary majorities were difficult to obtain and transfering a judge had not worked either " as has been found that the undesirable links have shifted with the judge." He also felt that it was difficult to enforce the Model Code of Conduct and the in-house procedure devised a few years ago, which among other things called upon judges to furnish to the Chief Justice a statement of their assets did not work as it did not have backing of law. A guilty judge could thus question the authority of C. J or his peers. Interestingly he disclosed that judges appointed to the Supreme Court after 1997 had not been provided with copies of the code and the in-house procedure and had not been asked to furnish statements of their assets.

Speaking on the occasion Justice P. V. Reddi, the Chief Justice of High Court of Karnataka, said that the black sheep among judges may be few, but they are enough to sully the whole system. It was important that the judicial community itself tackled the problem before it got fully out of hand, he said.

Justice Christopher Weera Mantry, former vice-president of the International Court of Justice in his report said that the meet had four objectives - a) to raise the standards of judicial ethics by drafting codes b) identify survey instruments to gauge the views of the public c) study the current 'best practices' and judges who are role models and d) create programmes for implementation of select countries. "Judicial Group" was formed in Vienna hardy 10 moths ago with the membership of Tanzania, Uganda, Nigeria and South Africa (representing African continent) India, Srilanka, Bangladesh and Nepal (representing Asian continent). Chief Justices of many of these countries were present on the occasion.

Mr. Nihal Jayawickrama, coordinator of the meet, proposed vote of thanks.

Around the Courts

❑ **Sec. 156(3) of Code of Criminal Procedure, 1973 - Magistrate has no power to order C B I probe;**

A bench of the apex court, comprising Mr. Justice K.T. Thomas and Mr. Justice R. P Sethi, has ruled that a magistrate has no power under Section 156(3) Cr. P C to direct the CBI to conduct investigation into a cognizable offence. The court observed that Sec. 156 deals with only powers of the police officers to investigate cognizable cases. This judgment was delivered during third week of January 2001. By this judgment the apex court affirmed the ruling of the high courts of Karnataka and Gujarath while reversing the verdicts of high courts of Delhi and Rajasthan. However, the bench by relying upon the earlier decisions of the court observed that the apex court under Article 32 and High Courts under Article 226 could issue such direction to the CBI, though sparingly.

❑ **Arbitrator can award interest for pre-reference period;**

By a majority (3-2) judgement a constitution bench of the apex court delivered during second week of January has ruled that an arbitrator appointed with or without intervention of court has got jurisdiction to award interest on the sums found due and payable for the "pre-reference period, in the absence of any specific stipulation or prohibition to grant any such interest in cases which arose prior to coming into force on August 19.1981 of the Interest Act,1978 when the provisions of the Interest Act, 1839 was holding the field." Delivering the majority judgment Mr. Justice Doraiswamy Raju speaking for himself, Mr. Justice S. Rajendra Babu and Mr. Justice Shivraj V Patil overruled an earlier decision of the division bench of the apex court in Jena's case (1988) which took a contra view. Mr. Justice G. B. Pattanaik and

Continued on page 4, Col. 1

There is no order so bad as that which arises from goodness tainted
- Henry David Thoreau

Who will bell the black sheep ?

The clarion call given by Mr. Justice Bharucha, Judge of the apex court, to expose corrupt judges in a recently concluded International meet at Bangalore, focussed on the culpability of members of higher judiciary in corrupt practices. It is naive to think that a senior serving judge of the supreme court would make such an appeal, that too before an International gathering which included Chief Justices of several Afro-Asian countries, without his being satisfied about presence of corrupt judges amongst higher judiciary. Ironically, he has felt that impeachment proceedings, enforcement of model code of conduct and in-house procedure are insufficient to deal with the malaise of corruption in judiciary. Hence, he has advocated "exposure" modus-operandi.

To give a fair trial to this drastic concept it is just and appropriate that insiders like Justice Bharucha would take lead in identifying those judges against whom serious allegations of corrupt practices have been levelled and or facing charges about personal integrity. If his lordship finds the task unenviable then he can suggest the persons organisations who could undertake such task. Since the learned judge is opposed to the idea of a National Judicial Commission undertaking enquiries against serving judges on the ground of separation of powers it would be proper for him to name a workable mechanisom which can redress the grievances of a complainant. As otherwise, the concept of exposure, though laudable, remains a myth.

An interesting comment made by his lordship Justice P.V. Reddy, Chief Justice of High Court of Karnataka, on the occasion deserves attention. While referring to the "black sheep among judges" his lordship said that though they may be a few "but enough to sully the system".

It is obvious that the learned Chief Justice would not have made such comment casually had he not been convinced about the prevalence of "black sheep" amongst judges. He will be doing yeomen service to the cause of judiciary by taking initiative to expose "black sheep".

While Justice Bharucha may be right in his opinion "the belief that investigation and exposure of corrupt judges would bring the judiciary into disrepute is a mistaken notion"but is it possible to presuppose that the judges of higher judiciary would not wield the stick of contempt proceedings against those attempting to expose them ? If it happens, as one could reasonably expect, does it not lead to traversify the desired situation.

It is obvious that proper evaluation of integrity of the members of the bar to be elevated to higher judiciary can go a long way in reducing the incidence of corruption. Similarly, proper evaluation of additional judges requires to be done before their appointment as permanent judges in the high courts. A proper mechanism, evolved by the judiciary itself, to keep a watch on the working of judges would also help in identifying weaklings among the judges and to take suitable remedial action.

As rightly indicated by Justice Bharucha impeachment proceedings against a judge have not been favourable because of the political system. Even the transfer of judges of the high court has not been found to be effective in dealing with individual judges. Therefore, exploring the possibility of amending the constitution inrespect of Articles 124 (1)[b] and 217(1)[b] has to be undertaken to see whether any other mode of removal of a judge indulging in corrupt practices can be evolved without affecting the independence of Judiciary.

Advocate Apologises

The Supreme Court accepted on January 16 an undertaking and apology filed by the Chennai based Advocate Mr. S.K. Sundaram, who was convicted and sentenced to undergo six months imprisonment for sending a telegram to the Chief Justice of India, Dr. A. S. Anand, asking him to stepdown. The undertaking affirms that he would not repeat such acts in future.

Social Audit of working of the Constitution

Dr. G. R. S. Rao

from last issue

It is the loss of credibility that creates conditions for the loss of constitutional gravity. It is only when the credibility of the political / legislative institutions suffered a set back the judiciary started asserting an exclusive role in the appointments, transfers and elevation of judges.

Democratic Ethic and Constitutional Culture

Today the constitution is like a skeleton in the lab, reduced to letter sans spirit; a game without rules; and where it is the players who are whistling at the umpires. The noble profession of law, once the pride of our nation, is struggling to restore its lost image.

The constitution has been amended to accord constitutional status to Panchayat Raj institutions, but the centre and the states have assumed the role of two monkeys, reducing the Panchayat Raj kitten to the status of a loaf of bread.

The distortions in the interface management is straining the umpires. The constitutional umpires cannot always browse through the letter (Articles) for solutions to the constitutional deadlocks, they should be guided by the spirit of the constitution, the constitutional culture, democratic ethic and political morality. In order to regain and sustain an image and efficacy of umpiring, they should themselves set standards. Speakers participating in political party conventions, and swapping ministerial berths, or Chief Justices, while in office, working towards securing other offices, national or international, all such instances are contra-indicators of the spirit of constitutionalism.

Reform, Amendments and Review

The whole national agneda for reform has been debated ad-nauseam, and a library size reform agenda has been carved out by the innumerable Commissions, standing, as well as ad-hoc, encompassing political, electoral, legislative, administrative and judicial facets. How come India, a society of ***Karma Yoga,*** is reduced to a country where the wisdom of reform was not allowed to translate into action ? On the other hand, why this trivialization of issues : review, reform or amendments and parliamentary majorities? Does it not clinically reveal a mind-set of numbers carrying the day, instead of a creative debate, analysis and symbiotic action? It is futile to go on this track, for not only political parties, but all the institutions have developed a tendency to look at the issues from the stand-point of their own institutional value-sets and interest. I am reminded on the mock games children play of 'robbers and cops'or bride's vs. groom's party, half-way exchanging their roles and patterns of behaviour.

History of Amendments

Even a cursory overview of our constitutional amendments - both affected, and aborted reveal that most of them were:

a) often undertaken without obtaining a mandate from the people through electoral manifesto;

b) effected more through confrontationist rather than through consensual process;

c) expansive of tne process of centralisation;

d) aimed at democratic decentralisation, but negated by bureaucratic centralisation and political recentralisation;

e) impinging upon Fundamental Rights or preemptive of due process and judicial review; and

f) driven by populism, with the full knowledge and expectation that the judiciary will strike it down. The one amendment that had expanded the democratic participative base of the polity and empowerment of the youth was the lowering of voting age from 21 to 18. We have brought about constitutional changes far more frequently and with greater ease than in case of ordinary legislation. The number of constitutional provisions that are characterised by inaction far out number the instances of attempted abuse and misuse of the amending process of the constitution.

...to be continued

The Hostage Crisis and the Surrender Syndrome

from last issue C. B. Srinivasan, Advocate

Though so many of them are on bail, there has not been any repetition of the offences reported. They have not involved themselves with any terrorist activity. No such terrorist activity is noticed in the area. The prosecutor has said that in order to restore the peace and normalcy in the border area and among the people living in the border area, and to maintain peace among the public in general and the inhabitants of the particular village, he has decided to withdraw from the prosecution the charges for offences punishable under Sections 3,4, and 5 of the TADA Act. The prosecutor has contended that the TADA Act itself having been repealed, a number of offences falling under its provisions cover the offences under the other Acts cited. The final prayer made by the prosecutor is to seek leave of the court to withdraw only the charge of offences under Sections 3,4,&5 of TADA Act.

The accused have, obviously, supported the prosecutor's plea. It is Mr. Abdul Kareem, father of M. Shakeel Ahmad who has opposed the prosecutor's request. He has contended that he has the right to oppose because it was his son among other police officers that had been killed by the bandit, Veerappan. He has informed the court that there is wide publicity by the print media and audio-visual broadcasts that it is the State of Karnataka that has made moves and issued notifications to withdraw all the cases against Veerappan and his associates. It has yielded to the blackmail tactics of the outlaw and surrendered to the illegal demands made by him to release Dr. Rajkumar whom he had abducted. He has urged that there are no cogent reasons given for withdrawal and those furnished are political.

The designated court in its order has held that from the limited prayer made to withdraw from prosecution only those offences alleged under the TADA Act, and the grounds stated, there is material to believe that the prosecutor has taken his own independent decision, and the totality of the circumstances warrant an inference that there is no surrender of the prosecutor to the government. The court has accordingly granted leave.

The legal issue that has surfaced, therefore, is the existence of grounds that have satisfied the public prosecutor independently to seek withdrawal, notwithstanding the feeling expressed by the government that it is the demand by Veerappan that it is succumbing to. The judgement in the case revolves on the Supreme Court's interpretation of the situation. The Supreme Court has also proceeded on the assumption that the law is settled in Sheo Nandan Paswan's case.

There is no gainsaying the fact that this case is sui generis and is likely to be a landmark judgment. But, the unfortunate happening during the hearing of the case is that the court having asked for some details, the Governments of Karnataka and Tamil Nadu have filed affidavits of the Public Prosecutors and other officials from which the hon'ble Supreme Court has pierced the veil and drawn conclusions that there was a package deal between the Governments and the brigand for the ultimate release of the accused persons by a concession of bail to them. The court has asked several questions about the availability of material to show the likelihood of civil disturbances; the risk of leaving Veeappan free to commit crimes in future; likelihood of reprisals against many witnesses who had already deposed against the accused; whether there was any likelihood at all of Veerappan releasing Rajkumar and so on. The summary of the Supreme Court's anxiety is thus expressed:-

" What causes us the gravest disquiet is that when, not so very long back, as the record shows, his gang had been considerably reduced, Veerappan was not pursued and apprehended and now, as the statements in the affidavit filed on behalf of the State of Tamil Nadu show, Veerappan is operating in the forest that has been his hideout for 10 years along with secessionist Tamil elements. It seems to us certain that Veerappan will continue with his life of crime and very likely that those crimes will have anti national objectives".

... to be continued

Contributions to Quake Victims

❒ The Bangalore Co-operative Society Limited has decided to donate Rs. 2 lakhs for Gujarath Earth Quake Victims Relief Fund.

❒ Advocates Association, Bangalore collected contributions from its members and donated Rs. 1,31,000 to the Karnataka Chief Ministers Relief Fund set up for the earth quake victims of Gujarath.

❒ Lahari Law Academy has received contributions of Rs. 1,18,000 and remitted the same to the Prime Minister's National Relief Fund for victims of Gujarath earthquake.

❒ The Chief Justice of India and his companion Judges have contributed Rs. 10,000 each to the Prime Minister's National Relif Fund for victims of Gujarath earthquake.

P O faces Contempt Charge

A division bench of the High Court comprising Mr. Justice B. Padmaraj and Mr. Justice N. K. patil has found prima facie case to frame charges against Sri Nisar Ahmed, presiding officer, Debt Recovery Tribunal, Bangalore. While holding that criminal contempt petition filed by M/s MRGG International and another is maintainable under Section 2 (c) of the Contempt of Courts Act, 1971 read with Rule 10 (iii) of the High Court of Karnataka (contempt of court proceedings) Rules, 1981 the division bench observed that "As the things stand to day, it appears that there is a wilful disobedience of the order made by this court and further to justify such action, there seemed to be some manipulations made in the court records". Mr. S. Sreevatsa, Advocate is representing the complainants in this case while Mr. R.N. Narasimha Murthy, Senior Advocate, is representing the accused.

Who Cares ?

On 26.2.2001 Principal, Civil Judges (Jr. Dn) Court started functioning at 11.30 A.M. and the advocates and litigants had to idle their time for half an hour.

State Bar council

❒ As per the statement of accounts of the Karnataka Advocates' Welfare Fund Trustee Committee for December 200 & January 2001receipts were to the order of Rs. 10,77,527 while the expenditure for the corresponding period was Rs. 4,01,600/-.

❒ As per the statement of receipts and expenditure of the Karnataka State Bar Council for the period December 2000 and January 2001 was in the order of (Receipts) Rs. 3,55,388 (Expenditure) Rs. 5,12,802.

❒ As per the press release dt. 14.2.2001 of the State Bar Council it has submitted a memorandum to the hon'ble Chief Minister and Law Minister to provide a separate budgetary head and to sanction Rs. 30 lakhs annually for the purpose of continuing legal education and to conduct other activities of the Bar Council. The Chief Minister has directed the Finance Secretary to examine the proposal.

Advocates Co-op Society

In the Executive Committee meeting of the Bangalore Advocates Co-operative Society Limited held on 3-2-2001 it was resolved to approve the membership of 39 applicants; to sanction four additional shares to 15 members ; to ratify medical relief assistance of Rs. 5,000/- each given to Varadaraj, P. Reshma, B. Prakash Reddy, C. Rangaswamy and B.A. Raja Rao Scindia; to ratify the DRF given to heirs of late B.N. Dayanand ; to ratify the donation given to AAB ; to open current account in Nyayamitra Sahakara Bank ; to donate one water cooler of 120 litres capacity to Karnataka State Bar Council ; to donate Rs. 2 lakhs for Gujarath earth quake victims Relief Fund ; to donate Rs. 3,000 to the publishers of Vakila Mitra (a Kannada fortnightly publication).

Appointed to Law Commission

On 15.1.2001 Mr. Justice M. Jagannadha Rao, took over as Vice Chairman of Law Commission of India. He recently retired as a Judge of the Supreme Court of India. With his appointment theCommission's strength of the XVI Law Commission has risen to four with Mr. Justice B.P. Jeevan Reddy as Chairman and Dr. M.N. Ghatate as a member and Mr. T.K. Viswanthan as member-secretary.

From page 1,

Mr. Justice B.P. Mohapatra delivered separate but concurring dissenting judgments.

❒ **Article 225 of the constitution, power of the High Court to frame rules-cannot take away constitutional guarantees;**

A division bench of the apex court comprising the Chief Justice Dr. A.S. Anand, Mr. Justice R.C. Lahoti and Mr. Justice Shivraj V Patil, affirmed the decision of a single judge of M. P. High Court holding that an election petition filed in Hindi language was not liable to be dismissed, though Rule 2(b) of the relavent High Court Rules provide that every election petition should be presented in English language. The judgment delivered during first week of January 2001 said "rules" framed by the State High Court in exercise of its powers under Article 225 of the constitution "are only rules of procedure and do not constitute substantive law and that rules cannot affect the import of constitutional provisions under Article 348(2) of the constitution". Article 348(2) provides that not with standing anything contained in sub clause (a) of clause (1), the Governor of State may, with the previous consent of the President authorise the use of Hindi language or any other language used for any official purposes of the State in proceedings in the High Court having its principal seat in that State.

New Judges for Bombay H. C.

Mr. Naik Anil Bhalchandra, Mr. Ajit Prabhakar Deshpande, Mr. Dilip Babasaheb Bhosale and Mr. Shiavax Jal Vazifdar have taken over as additional judges of Bombay High Court during January 2001. Their appointments are for a period of two years with effect from the date of their assumption of charge.

Campus Watch

Between 10th and 12th February 2001 Legal Aid Clinic of Visveswarpurm College of Law, Bangalore had organised a seminar on consumers rights and an exhibition. Coinciding with the programme a publication containing a report of the Consumer Awareness Programme based on a survey was released.

Orissa H. C. gets New C. J.

In a function held at Cuttuck on 17-2-2001 Mr. Justice N.Y. Hanumanthappa was sworn in as the new Chief Justice of Orissa High Court. Earlier he was functioning as a judge of A.P. High Court. A number of advocates from Bangalore attended the swearing in ceremony.

Literary Union

On 1.2.2001 renowned cine artist Smt. Umasri addressed the members of Literary Union at the city auditorium. The topic of her talk was "the theatre and silver screen – as I see". Sri. C.R. Gopalaswamy, President of the Union, presided.

On 16.2.2001 Sri. A. N. Sudhir Kumar and his troupe of artistes gave a dance-drama performance titled Karisidda in the city auditorium.

Justice Mallikarjuna appointed Chairman

On 5.2.2001 Mr. Justice B. N. Mallikarjuna took over as the Chairman of the Karnataka Administrative Tribunal, Indira Nagar, Bangalore. On the same day the full court of the Karnataka High Court bid farewell to Mr. Justice Mallikarjuna. In the evening a farewell function had been organised by the AAB at the High Court Unit.

Obituary

We regret to inform that ;

❒ On 6.2.2001 T. G. Achar, Advocate, passed away at Bangalore.

❒ On 6.2.2001 V. Jeevarathnam (69), Advocate, passed away at Bangalore.

❒ On 11.2.2001 Basavannappa Jamedar, Civil Judge (SCCH 3), Bangalore passed away at Bangalore.

Weddings

We are glad to report that :

❒ On 25.2.2001 Mr. Manjunath alias M. N. Madhusudhan, Advocate from Bangalore, maried Ms. G. B. Savitha at Tumkur.

❒ On 25.2.2001 Ms. Hema, Advocate, married Mr. Sathish, Advocate, at Bangalore.

Tit - bits

❒ On 16.1.2001 the Advocates Association, Bangalore, submitted a memorandum to the commissioner of police, Bangalore pleading to forthwith stop harassment of advocates by the police.

❒ Commencing from December 22,2000 lawyers all over Orissa are on agitation as a result of which almost all jails in the state are overcrowded. The agitation is in protest against levying of professional tax on lawyers and in support of their demand for a judicial enquiry into the lathi charge on lawyers at Berhampur on December 16, 2000.

❒ Mr. Kader Muhammed Kunju and three others filed a writ petition before the High Court of Kerala on January 5, seeking a direction to the State Government and the Comptroller and Auditor General of India to take appropriate steps under Article 360 of the constitution for declaring a financial emergency in the state inview of the Government's precarious financial position. The petitioners who had executed works contract for the State Electricity Board were unable to recover payments on the ground that there was a treasury ban on payment.

❒ The Supreme Court of Pakistan, on February 6, asked the military government to spell out its plans for holding elections and restoring democracy. This clarification was sought on the basis of a petition seeking review of the Courts judgment of May 2000 validating the military takeover.

Extension of K R C Act

The Karnataka Rent Control (Amendment) Act, 2000, dated 25. 4. 2000 has extended the application of the Karnataka Rent Control Act, 1961 till the year 2001. Section 2 sub section 4 of the amendment Act states that figures 1999 be subsituted by the figures 2001 in sub section 5 of Section 2 of the Karnataka Rent Control Act, 1961.

Quote Hanger

Some men are heterosexual, some men are homosexual, and some men don't think of sex at all. They become lawyers.

– Woody Allen

Miscellany

❒ Mr. C.B. Srinivasan, Mr. S. Vasantha Kumar and Mr. P. R. Mohan Rao, Advocates from Bangalore visited Kumbh Mela at Prayag, Allahabad, between 6th to 8th February 2001.

❒ On 26.2.2001 His holiness Sri Shivakumara Swamy inaugurated the law chamber of Mr. M. Sivappa, Advocate, at flat No. 201, premises No. 25 & 26, I Main, Kalidasa Road, Gandhi Nagar, Bangalore - 560 009 i.e., Jala Shambavi Complex.

❒ On 26.2.2001 Mr. M. Sudharkar, Advocate, opened his law chamber at No. 52, 2nd floor, Dinesh Complex, D.V.G. Road, Nettakallappa Circle, Basavanagudi, Bangalore - 4.

News Focus

❒ On 16.2.2001 Mr. Kishan Patnaik, renowned Social Worker, inaugurated the activities of Law Forum at Bangalore. Mr. Justice N. D. Venkatesh, former Judge, High Court of Karnataka presided. Prof. Ravivarma Kumar, Advocate was the chief guest at the function.

❒ On 19.2.2001 Sri. Harnahalli Ramswamy, Chairman,State Admistrative Reforms Commission, inaugurated a symposium On "Kengal Hanumanthaiah as a Visionary and farsighted statesman". Sr. D. B. Chandre Gowda, Minister for Law & Parliamentary Affairs spoke on the occasion. The symposium was organised jointley by the Society for Social and Legal Reforms, Bangalore, All India Advocates Association, Bangalore chapter and Kengal Hunumanthaiah Foundation, Bangalore.

❒ On 22. 2.2001 Karnataka Tax Consultants Association had organised a debate on " Role of Tax Consultants, Traders and Tax Officials in change over to VAT System by Government of Karnataka".

❒ On 28.2.2001 a valedictory function of the orientation programme for District Judge Examinees had been organised by the AAB at Bangalore. Mr. Justice P.V. Reddi, Chief Justice, High Court of Karnataka, delivered the valedictory address. Mr. Justice R. V. Raveendran, Judge, High Court of Karnataka and Mr. M.S. Mandanna, President, the Bangalore Advocates Co-operative Society Limited were the Chief guests. Sri Malleshaiah, President, AAB presided over the function.

Published by : Lahari Advocates Forum, No. 2980, "Laxmideep", 17th Cross, K. R. Road, BSK II Stage, Bangalore-560 070
Printed at : The Printing House, Chamarajpet, Bangalore-560 018, Phone : 6527770. Editor : K. Suryanarayana Rao

ಲಹರಿ ಸಂವಾದ

ಸಂಪುಟ ೧ | ಶಕೆ : ವಿಕ್ರಮನಾಮ ಸಂವತ್ಸರ ೧೯೨೨, ಮಾಸ : ಫಾಲ್ಗುಣ - ಮಾಘ | ಸಂಚಿಕೆ ೧೧

"ಸಿಟಿ ಕೋರ್ಟ್ ಲಿಫ್ಟು"

ನಮ್ಮ ಸಿವಿಲ್ ಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿವೆ ಆರು ಲಿಫ್ಟು;
ಒಂದು ಚಾಲನೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಮತ್ತೊಂದಕ್ಕೆ ರೆಸ್ಟು;
ಅದರ ಗುಣಮಟ್ಟವ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕುವುದೇ ವೇಸ್ಟು;
ಒಂದಂತು ನಿಜ, ಇದರ ರಶ್ಶು ಬಿ.ಟಿ.ಎಸ್‌ನಷ್ಟು;
ಮಧ್ಯದಲ್ಲೆಲ್ಲೊ ನಿಂತು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ತರಿಸಿದೆ ಸಿಟ್ಟು;
ಭಾರತದ ಅರ್ಧ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಭಾರದಷ್ಟು –;
ಭಾರ ಹೊತ್ತು, ಹಿಡಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ 'ರಸ್ಟು';
ಮಹಿಳೆಯರಿಗಿಂತಿಷ್ಟು, ಜಡ್ಡ ಗಿಂತಿಷ್ಟು;
ಎಂಬ ತಾರತಮ್ಯ ಮೀಸಲಾತಿ ತೋರದಷ್ಟು;
ಎತ್ತರಕೆ–ಆರು ಮಹಡಿ ಎತ್ತರಕೆ ಬೆಳೆದಿದೆ ಲಿಫ್ಟು;
ಲಿಫ್ಟಾಯಿತು Stuff ನನ್ನ ಕವನಕೆ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಒದಗಿಸುವಷ್ಟು;
ಎಂದೆದಿಗೂ ಮರೆಯದಿರಿ ಕಾಲ್ನಡಿಗೆ "The Best".

ಇಲಿನಾಯಿಸ್ ನ್ಯಾಯಾದೀಶರ ಭೇಟಿ

ಬೆಂಗಳೂರು ವಕೀಲರ ಸಂಘದ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ತಾ. ೧೧-೦೧-೨೦೦೧ರಂದು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ೨ ಗಂಟೆಗೆ ನಗರ ಘಟಕದ ಸಭಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಅಮೇರಿಕಾ ಸಂಯುಕ್ತ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಒಕ್ಕೂಟದ ಇಲಿನಾಯಿಸ್ ಜಿಲ್ಲಾ ಪೂರ್ವ ವಿಭಾಗದ ಜಿಲ್ಲಾ ಸತ್ರ ಮತ್ತು ನಾಗರೀಕ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರಾದಂತಹ ಶ್ರೀ ಹ್ಯಾರಿ ಡಿ. ಲೀನೆಂಹ್ವೆರ್‌ರವರಿಂದ "ನಾಗರೀಕ ಸಂಹಿತೆ ಮತ್ತು ದಾವೆಯ ಒಳ ಪದರಗಳು" ಎಂಬ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಉಪಾನ್ಯಾಸ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯನ್ನು ನಗರ ಘಟಕದ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀ ಚಿನ್ನಪ್ಪಗೌಡರು ವಹಿಸಿದ್ದರು. ವೇದಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಷಾತರ್ಜುಮೆದಾರರೊಬ್ಬರು ಹಾಗೂ ಸಂಘದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ನಾಗಮೋಹನ್ ದಾಸ್‌ರವರು ಮತ್ತು ಖಜಾಂಚಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಪುಟ್ಟೇಗೌಡರವರು ಉಪಸ್ಥಿತರಿದ್ದರು.

ವಕೀಲರ ಸಂಘದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ನಾಗಮೋಹನ್ ದಾಸ್‌ರವರಿಂದ ಸ್ವಾಗತ ಭಾಷಣ ನಂತರ ಶ್ರೀ ಚಿನ್ನಪ್ಪಗೌಡರವರಿಂದ ಅತಿಥಿಗಳಿಗೆ ಫಲಪುಷ್ಪ ನೀಡಿ ಮಾಲಾರ್ಪಣೆ ಮಾಡುವುದರೊಂದಿಗೆ ಸಭೆ ಆರಂಭವಾಯಿತು. ನಂತರ ಅತಿಥಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹ್ಯಾರಿ ಡಿ. ಲೀನೆಂಹ್ವೆರ್‌ರವರು ತಮ್ಮ ಉಪನ್ಯಾಸ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಅಮೇರಿಕದ ಜನಜೀವನ, ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಚಿತ್ರಣ, ನಾಗರೀಕ ಸಂಹಿತೆ, ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳ ವಿಚಾರಣೆ ಮತ್ತು ವಿಲೇವಾರಿಯಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಲಾಗುವ ವಿಧಿವಿಧಾನಗಳು, ನ್ಯಾಯಪಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ವಕೀಲರ ಹಾಗೂ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರ ಪಾತ್ರ, ಜಾಗತಿಕ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಾದಿಕರಣದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಬದಲಾವಣೆಗಳು, ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಗಣಕೀಕರಣ ಯಂತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಮಹತ್ವಮುಂತಾದ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹಲವಾರು ಉದಾಹರಣೆಗಳೊಂದಿಗೆ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸಿ, ಸಭಿಕರ ಮನಗೆದ್ದರು. ನಂತರ ಹಲವಾರು ವಕೀಲ ಮಿತ್ರರ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟ ಹಾಗೂ ಸೂಕ್ತ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ನೀಡಿದರು.

ಬೆಂಗಳೂರು ವಕೀಲರ ಸಂಘದ ಖಜಾಂಚಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಪುಟ್ಟೇಗೌಡರವರ ವಂದನಾರ್ಪಣೆಯೊಂದಿಗೆ ಸಭೆ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಂಡಿತು.

ಮೂರು ಘಳಿಗೆಯ ಬಾಳು

– ಶ್ರೀಲತ ವಿ. ಮೂರ್ತಿ, ವಕೀಲರು

ಅಯ್ಯೋ ಯಾವುದಕ್ಕೂ Time ಆಗೋಲ್ಲರೀ!

ಇದು ದಿನನಿತ್ಯ ನಾವು ಎಲ್ಲರಿಂದಲೂ ಕೇಳುವ ಒಂದು ಮಾತು. ಇಂದಿನ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಜಗತ್ತಿನ ಯಾಂತ್ರಿಕ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಸಮಯದ ಅಭಾವ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ನಗರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ, ಕಾಲದ ಜೊತೆ ಓಡುವುದು ಬಲು ಕ್ಲಿಷ್ಟ ಎನ್ನಿಸುತ್ತದೆ.

ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅಂದರೆ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಹಣದಷ್ಟೆ ಮಹತ್ವ ಇದೆ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ. ಹಣದಂತೆ ಸಮಯವೂ ಕಳೆದು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ನೋವಿರಲಿ, ನಲಿವಿರಲಿ, ಯಾರನ್ನೂ ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ, ಓಡುತ್ತದೆ ಕಾಲ. ಮರಳಿದ ಕ್ಷಣ ಮತ್ತೆ ಖಂಡಿತ ಬಾರದು. ಜೀವನದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಘಳಿಗೆಯೂ ಸೂಕ್ತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿದೆ. ಓಡುವ ಕಾಲದೊಡನೆ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಿ, ನಮ್ಮೆಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಪೂರೈಸಿಕೊಂಡು ಸಂತಸಪಡುವುದು ಸುಲಭದ ಮಾತಲ್ಲ. ಆಸಕ್ತಿಯಿದ್ದವನಿಗೆ ಸಮಯ ಸಿಕ್ಕೇ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಕೆಲಸಕ್ಕೂ ಬಿಡುವು ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಕಾಲವನ್ನು ಬಳಸುವಲ್ಲಿ ನಾವು ಏನೋ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಧೈರ್ಯ, ಛಲ, ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆ ಇರುವವರು ತಮ್ಮ ಬಯಕೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕಾಲ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಅಡ್ಡಿಯಾಗಲಾರದು. ಇದು ಸತ್ಯ.

ನಮ್ಮ ದಿನನಿತ್ಯದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಮನೆಯ ಕೆಲಸ, ಕಛೇರಿ, ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳ ಕೆಲಸ, ವೈದ್ಯನಾದವನಿಗೆ, ವಕೀಲನಾದವನಿಗೆ ಆತನ ವೃತ್ತಿಯ ಬಿಡುವಿಲ್ಲದ ಕೆಲಸ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಇವೆಲ್ಲ ಯಾರಿಗೂ ಇಲ್ಲದಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಪೂರೈಕೆ, ಮಕ್ಕಳ ಲಾಲನೆ ಪಾಲನೆ ಹೀಗೆ ಇವುಗಳ ನಡುವೆಯೇ ಕಳೆದು ಹೋಗುತ್ತದೆ ಬದುಕು. ಹೆಚ್ಚಿನದೇನನ್ನಾಗಲಿ, ವಿಶೇಷವಾಗಿರುವುದೇನನ್ನಾಗಲಿ ನಾವು ಸಾಧಿಸಲು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತಿಸಲೂ ಕೂಡ ನಮಗೆ ಸಮಯವಿಲ್ಲ ಎಂಬುದೇ ಎಲ್ಲರ ಅನ್ನಿಸಿಕೆ. ಆದರೆ ವಿಚಿತ್ರವೆಂದರೆ ನಾವು ನೆನ್ನೆಯ ಕಳೆದು ಹೋದ ಘಟನೆಗಳ ಚಿಂತೆಯಲ್ಲಿ ಅತೃಪ್ತಿ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೊರಗುತ್ತಾ ಕಳೆಯುತ್ತೇವೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೂ ಬಾರದಿರುವ ನಾಳೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕನಸು ಕಾಣುತ್ತಾ ಏನೇನೋ ಯೋಚಿಸುತ್ತಾ ಕಲ್ಪನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಕಾಲ ಕಳೆದು ಬಿಡುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಇಂದಿನ ಈ ಕ್ಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತೆ ಮಾಡುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮಗೆ ಇಂದಿನ ಸಮಯ ನಮಗೆ ಸಿಗದೆ ತಿಳಿಯದಂತೆಯೇ ಜಾರಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಏನೋ ಒಬ್ಬ ಕವಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ.

"ನೆನ್ನೆ ನಾಳೆಗಳನ್ನು ಚಿಂತಿಸುವುದೇ ಬೇಡ" ನೆನ್ನೆ ಕಳೆದು ಹೋಗಿದೆ, ನಾಳೆ ಇನ್ನು ಬಂದೇ ಇಲ್ಲ. ಇಂದು ಎನ್ನುವುದು ನಿನ್ನದು. ಬಳಸು ಇಂದು, ಕಳೆದ ಘಳಿಗೆಗಳು ನಮ್ಮದಲ್ಲವೇ ಅಲ್ಲ ಅಲ್ಲವೆ?

ಜಾನ್ ರಸ್ಕಿನ್ ಪ್ರಸಿದ್ದ ಕಲಾ ವಿಮರ್ಶಕ. ಆತ ತನ್ನ ಮೇಜಿನ ಮೇಲೆ ಸಣ್ಣ ಅಮೃತ ಶಿಲೆಯ ಬಿಲ್ಲೆಯ ಮೇಲೆ "ಟುಡೇ" ಎಂದು ಕೆತ್ತಿಸಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದನಂತೆ. ಅಂದರೆ "ಇಂದೇ" ಎಂದು ಆತನ ತಿಳುವಳಿಕೆ. ಇಂದಿನ ಕೆಲಸ ಈ ದಿನವೇ ಆಗಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಆತನ ವಿಚಾರ. ನಾಳೆ ಎಂದರೆ ಹಾಳು ಎನ್ನುವುದು ಯಾರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ? ನಮ್ಮ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಜೀಯವರು ಹೇಳಲಿಲ್ಲವೆ? "ನಾಳೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಇಂದೇ ಮಾಡು, ಇಂದು ಮಾಡುವುದನ್ನು ಈಗಲೇ ಮಾಡು" ಎಂದು, ನಾವು ಎಷ್ಟೋ ವೇಳೆ ನಾಳೆ ಮಾಡಿದರಾಯಿತು ಎಂದುಕೊಂಡು ಎಷ್ಟೋ ಕೆಲಸಗಳು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಆಗದೇ ಹೋಗಿ ಬಿಡಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಹಿರಿಯರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ "ಅಲಸ್ಯಂ ಅಮೃತಂ ವಿಷಂ" ಅಂದರೆ ತಡ ಮಾಡಿದರೆ ಅಮೃತವೂ ವಿಷವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು. ಎಂತಹ ಸತ್ಯವಾದ, ಅನುಭವದ ನುಡಿ ಅಲ್ಲವೆ?

ನಾವು ಕಾಲವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಬಳಸಲು ನಿಯೋಜಿತವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಆದ್ಯತೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋಗಬೇಕು. ಒಂದು ನಿಯಮಿತ ನಿಶ್ಚಿತ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮುಗಿಸಿಬಿಡುವ ಪರಿಪಾಠವಿರಬೇಕು. ಸಮಯ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಇರುವಾತನಿಗೆ ಸಮಯದ ಅಭಾವ ಕಂಡು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಚಿತ್ತ ಶಾಂತಿಯಿಂದ ಅನಾವಶ್ಯಕ ಉದ್ವೇಗಗಳಿಗೆ ಬಲಿಯಾಗದೆ ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲದ ಒಣ ಹರಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಲವ್ಯಯ ಮಾಡದೆ ಇದ್ದಾಗ ಸಮಯವೆಲ್ಲ ನಮಗೆ ಸದುಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವೇಶದಿಂದ ಕಲುಷಿತಗೊಂಡ ಮನಸ್ಸು ಸಮಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರಲು ಎಷ್ಟು ಸಮಯ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಲು ಸಾದ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸ್ಥಿತಿಪ್ರಜ್ಞತೆ ಸಾಧನೆಯಿಂದ ಸಾಧ್ಯ. ಅಪ್ರಯೋಜಕವಾದ ಕಾಲಹರಣ ಖಂಡಿತ ಸಲ್ಲದು.

ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಒಂದೇ ಸಮನೆ ವಿಶಾಂತ್ರಿಯಿಲ್ಲದೆ ದುಡಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಎಂತಹ ಬಿಡುವಿಲ್ಲದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ನಡುವೆಯೂ, ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಇದ್ದಾಗ, ಉಲ್ಲಾಸ, ಉತ್ಸಾಹ ಮರಳಿ ಬಂದು ಚೇತನಶೀಲರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಹೊರೆ ಎನ್ನಿಸದೆ ತೃಪ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಆಸಕ್ತಿ ಇರುವ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯೋನ್ಮುಖರಾಗಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಾಗ ಆತ್ಮತೃಪ್ತಿ ಸಂತೋಷ ಸಿಕ್ಕುವುದಲ್ಲದೆ ಸಮಯದ ಸದ್ವಿನಿಯೋಗವಾದಂತಹ ಭಾವನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಓದುವ ಹವ್ಯಾಸ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃಷಿ, ಸಂಗೀತ, ನಾಟ್ಯ ಅಭ್ಯಾಸ ಮುಂತಾದವು ಇವು ಒಳ್ಳೆಯ ಅಭಿರುಚಿಗಳು; ಯಾಂತ್ರಿಕ ಜೀವನದಿಂದ ವಿಮುಖರಾಗಿ, ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ ಲವಲವಿಕೆ ತರುವಂತಹ ಅಭ್ಯಾಸಗಳು. ಇತ್ತೀಚಿಗೆಯ ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿ ಕಲೆ, ಸಾಹಿತ್ಯಾಭಿರುಚಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಬಹುದು. ಓದುವ, ಬರೆಯುವ, ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಸಮಯದ ಆಭಾವ ಎನ್ನುವುದು ಹಲವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಅದರಲ್ಲೂ ವೈವಿದ್ಯಮಯ ವರ್ಣರಂಜಿತ, ಮನೋರಂಜನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ದೂರದರ್ಶನದ ನೂರೆಂಟು ಚಾನಲ್‌ಗಳು, ಸಿನಿಮಾ, ಸಂತೋಷ ಕೂಟಗಳು ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿ, ಬದುಕಿನ ನೆಲೆಯನ್ನೆ ತಪ್ಪಿಸುವಂತಹ ಸಾದ್ಯತೆಯಿದೆ. ಗಂಬೀರ ಅದ್ಯಯನ, ಚಿಂತನೆ, ನೈತಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಚಿಂತನೆ, ಜವಾಬ್ದಾರಿ, ಮಾನವ ಸಂಬಂದಗಳು ಇವೆಲ್ಲ ನಶಿಸಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ದಿನನಿತ್ಯ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಸದಬಿರುಚಿಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಗಲೇಬೇಕು. ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಓದಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಿರಬಾರದು. ಸಮಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಬಿಟ್ಟರೆ ಮಕ್ಕಳ ಸರ್ವತೋಮುಖ ಅಬಿವೃದ್ದಿಗೆ ಅಡ್ಡಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಓದಿನ ಜೊತೆಗೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಆಟ, ಕ್ರೀಡೆ, ಸಂಗೀತ, ನೃತ್ಯ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಎಲ್ಲವೂ ಬೇಕು. ಬಾಳನ್ನು ಸುಂದರವಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ಸವಿಯಲು ಈ ಹವ್ಯಾಸಗಳು ಬಹಳ ನೆರವಾಗುತ್ತವೆ. ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಮೂಡಿಸಿ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳ ಆದ ಕರ್ತವ್ಯ. ಇದು ಅವರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ನೈತಿಕ ಹೊಣೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ವಕೀಲರಿಗಂತೂ ಸಮಯದ ಅಭಾವ ವಿಪರೀತವೆನ್ನುವಂತೆ ಅನುಭವವಾಗುತ್ತವೆ. ಅವರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ವೈಖರಿಯೋ ಹಾಗಿದೆ. ಕಛೇರಿ, ಕಕ್ಷಿದಾರ, ಕಡತಗಳು, ಕೋರ್ಟು, ಕೇಸುಗಳ ನಡುವೆ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ವಕೀಲರಿಗೆ, ಮಡದಿ-ಮಕ್ಕಳ, ಮನೆಯ ಕಡೆ ಗಮನ ಸಾಲದೆಂಬ ಆರೋಪ ಇದ್ದದ್ದೇ. ಆದರೂ ಚಾಣಕ್ಷಮತಿಗಳಾದ ವಕೀಲರು ಅತ್ಯಂತ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ನಾಜುಕಾಗಿ ವೃತ್ತಿ, ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಮತ್ತು ಮಡದಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ನಿಬಾಯಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪಾಪ! ಸ್ವಂತ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತಿಸಲು ಅವರಿಗೆ ಸಮಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ ಎಷ್ಟೋ ವಕೀಲರು ಶನಿವಾರ, ಭಾನುವಾರ ಸಂಜೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ವರಿಗಾಗಿಯೇ ಮೀಸಲಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲಕಿಂತ ವಿಚಿತ್ರವೆಂದರೆ, ಸಂಜೆ ಎಲ್ಲ ವರ್ಗದ ಜನರು ಮನೆ ಸೇರಿ ಹಾಯಾಗಿ ಕಾಲು ಚಾಚಿ ಕುಳಿತು ಟಿ.ವಿ. ನೋಡುತ್ತಾ ಸತಿಸೂತರೊಂದಿಗೆ ಕಾಲಕಳೆಯುವ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ, ಅ ಸುಂದರ ಸಂಜೆಯಲ್ಲಿ ಕಕ್ಷಿದಾರನ ಮುಂದೆ ಕಡತಗಳ ನಡುವೆ ಕುಳಿತು ಪ್ರಕರಣಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಲೆಕೆಡಿಸಿಕೊಂಡು ಕಾರ್ಯೋನ್ಮುಖರಾಗುವಂತಹ ವಕೀಲರು ನಿಜಕ್ಕೂ ಅಬಿನಂದನಾರ್ಹರು. ಅವರ ಮನದ ಬೇಸರ ಕೇಳುವರಾರು? ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಶಿಸ್ತಿನಿಂದ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡು ವೃತ್ತಿಯ ಘನತೆ ಗೌರವಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡುತ್ತಾ ಯಶಸ್ಸಿನ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಗಿರುವ ಹಿರಿಯ ವಕೀಲರ ಸಾಧನೆಯೇನೂ ಗೌಣವಾದುದಲ್ಲ ಅವರೆಂದೂ ಸಮಯದ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತಿಸಲು ಆಗಲಿಲ್ಲ, ಆದಕ್ಕೆ ಆ ಚಿಂತನೆಗೆ ಅವರಿಗೆ ಸಮಯವೂ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ವಕೀಲ ವೃತ್ತಿಯ ಒತ್ತಡಗಳು ಅನುಭವ ವೇದ್ಯವಾದಂತಹವೇ ಹೊರತು, ಮಾತಿಗೆ ನಿಲುಕುವಂತಹುದಲ್ಲ. ಬೇಕೆಂದಾಗ ಬಾರದ ಹಣ ಎಂದೋ ಬರುತ್ತದೆ. ಹಣ ಬರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಸುಮ್ಮನಿರುವಂತಿಲ್ಲ ಎಷ್ಟೋ ವೇಳೆ ಕರ್ತವ್ಯ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಕಾಡುತ್ತದೆ. ಕಾಲದ ಆಭಾವ ಅನೇಕ ವಕೀಲರ ಅನುಭವ.

ನಮ್ಮ ಉದ್ಯೋಗದ ಒತ್ತಡಗಳೇನೇ ಇರಲಿ, ಸಂಸಾರದ ತಾಪತ್ರಯಗಳೇನೇ ಇರಲಿ ಬಿಡುವು ಇಲ್ಲದಷ್ಟು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿರಲಿ ನಾವು ನಮ್ಮವರೊಡನೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಾದರೂ ವಿನೋದವಾಗಿ, ಆತ್ಮೀಯವಾಗಿ ಕಾಲ ಕಳೆಯುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಇರಬೇಕು. ನಮ್ಮವರಿಗೆ ಅಂದರೆ ನಮ್ಮ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ, ತಂದೆ-ತಾಯಿಗಳಿಗೆ ನಾವು ಅಪರಿಚಿತರಾಗಬಾರದು. ಮನೆಮಂದಿಯ ವಿಚಾರಗಳು, ಕಷ್ಟಸುಖಗಳು, ಆಸೆ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿದು, ಚರ್ಚಿಸಿ, ಅವರ ಬೇಕು ಬೇಡಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ಸಮಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಎಷ್ಟೋ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಮನೆಮಂದಿಯೆಲ್ಲ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಸೇರಿ ಸಂತೋಷವಾಗಿ ಕಾಲ ಕಳೆಯುವ ಸಮಯ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಾರಕ್ಕೊಮ್ಮೆಯಾದರೂ ಅಥವಾ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ಸಂದರ್ಬಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕಲೆಯುವ, ಮನೆಮಂದಿಯೆಲ್ಲ ಸೇರುವ ಆವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮದ್ಯಮ ವರ್ಗದ ಜನಕ್ಕೆ ಜೀವನ ನಡೆಸುವುದೇ ದುರ್ಬಲ ಎನ್ನಿಸಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ, ವಿನೋದ, ಅಮೋದ ಪ್ರಮೋದಗಳ ವಿಚಾರ ಇನ್ನೆಲ್ಲಿಯದು. ಈ ಇಂತಹ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ತಲೆಕೆಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಮಯವೆಲ್ಲಿ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

(ಪುಟ ೨ಕ್ಕೆ)

ನನ್ನೂರು, ನನ್ನಮ್ಮ

ನನ್ನೂರೇ ನನಗೆ ಚೈತನ್ಯದ ಚಿಲುಮೆ
ನನ್ನಮ್ಮನೇ ಅಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಪ್ರೀತಿಯ ಒಲುಮೆ
ನನ್ನೂರೇ ನನಗೆ ಶಾಂತಿಯ ಬೀಡು
ನನ್ನಮ್ಮನೇ ನನಗೆ ಅಲ್ಲಿ ದೇವತೆ ನೋಡು
ನನ್ನೂರಿನ ಚೆಲುವು ನನಗೆ ಆಪ್ಯಾಯಮಾನ
ನನ್ನಮ್ಮನ ಇರುವು ನನಗೆ ದೇದೀಪ್ಯಮಾನ
ನನ್ನೂರಿನಲ್ಲಿ ನಾನು ಕಾಣುವೆ ಕೈಲಾಸ ಗಿರಿಶಿಖರ
ನನ್ನಮ್ಮನೇ ನನಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಗಿರಿಜಾಶಂಕರ
ನನ್ನೂರಿನಲ್ಲಿ ಕಾಣುವೆ ನಾನು ಸ್ವರ್ಗಸುಖ
ನನ್ನಮ್ಮನ ಮಡಿಲೇ ನನಗೆ ಪರಮಸುಖ"

–ಕವೆಂರಾ, ವಕೀಲರು

ಪ್ರಕೃತಿ — ವಿಕೃತಿ — ಸಂಸ್ಕೃತಿ

★ ತನ್ನ ಆಹಾರವನ್ನು ತಾನೇ ದುಡಿದು
ತನ್ನನ್ನು, ತನ್ನ ಕುಟುಂಬವನ್ನು
ಪೋಷಿಸುವುದು – ಪ್ರಕೃತಿ

★ ದುಡಿಯದೆ ಇತರರ ದುಡಿಮೆಯ
ಆಹಾರವನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ತನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆ
ತುಂಬಿಸುವುದು – ವಿಕೃತಿ

★ ಪರಿಶ್ರಮದಿಂದ ದುಡಿದ ಆಹಾರದಲ್ಲಿ
ಇನಿತನ್ನಾದರೂ, ಹಸಿದು ಕಂಗಾಲಾಗಿರುವ
ಬಲಹೀನರಿಗೆ ನೀಡಿ ಸಂತೈಸುವುದು-ಸಂಸ್ಕೃತಿ

– ಜಿ. ಕೆಂಪರಾಜ

ನಾವು ಹೇಗೆ ಓದಬೇಕು

ಮತಗಳನ್ನು ಮನುಷ್ಯ-ಮನಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಒಂದಾಗಿ ನೇಯ್ದು ಹೆಣೆಯುವಂತಹ ಯಾವ ಸಾಹಿತ್ಯವಾದರೂ ಆಗಲೀ ಅದನ್ನು ಒಂದು ಸಲ ಆ ಕೊನೆಯಿಂದ ಈ ಕೊನೆಯವರೆಗೆ ಓದಿ ಮುಗುಚಿ ಇಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟರೆ ಅದರಿಂದ ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಯೋಜನ ದೊರೆಯಲಾರದು. ನಮ್ಮನ್ನು ನಾವು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಇಂಥ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಅವಧಾನ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಓದಿ ಮನನ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪುಸ್ತಕ, ಬರಹ ಒಂದೇ ಇದ್ದರೂ, ನಾವು ಎಂಥ ಮನಃಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಓದುತ್ತೇವೆಂಬುದನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ಒಂದೇ ಬರಹದಿಂದ ಹಲವರು ಹಲವು ಬಗ್ಗೆಯ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸಂದೇಶಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾದೀತು.

–ಸ್ವಾಮಿ ಸುಖಬೋಧಾನಂದ
ಕೃಪೆ : ಮನಸ್ಸೇ ರಿಲ್ಯಾಕ್ಸ್ ಪ್ಲೀಸ್

ಕೊನೆ ನುಡಿ

ನಮ್ಮ ಭಾರತ

ನಡೆ ಮುಂದೆ, ನಡೆ ಮುಂದೆ, ನುಗ್ಗಿ ನಡೆ
ಮುಂದೆ, ಜಗ್ಗದೆಯೇ ಕುಗ್ಗದಯೇ
ಹಿಗ್ಗಿ ನಡೆ ಮುಂದೆ ನಾನಳಿವೆ, ನೀನಳಿವೆ
ನಮ್ಮೆಲುಬುಗಳ ಮೇಲೆ ಮೂಡುವುದು,
ನವಭಾರತದ ಲೀಲೆ.

–ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಕುವೆಂಪು

(೧ನೇ ಪುಟದಿಂದ)

ಈ ಬದುಕು ತುಂಬಾ ಕ್ಷಣಿಕವಾದದ್ದು, ನಶ್ವರವಾದದ್ದು. ಈ ಮೂರು ಘಳಿಗೆಯ ಬಾಳಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಹಿತ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಯಾರಿಗೂ ಕೆಡಕನ್ನು ಬಯಸದೆ, ಕರ್ಮವನ್ನು ನಿಷ್ಕಾಮದಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಾ ಕಳೆಯಬೇಕು. ಅಗಲೇ ಸಾರ್ಥಕ ಬದುಕು ಎನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಶೇಷವಾದ ಮಾನವ ಜನ್ಮವನ್ನು ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಪರನಿಂದೆ ಮಾಡುತ್ತಲೋ, ನೀರಸವಾಗಿಯೋ, ಕಳೆಯುವುದು ಬೇಡ ಏನಾದರೂ ಒಳಿತನ್ನು ನೆನೆಯುತ್ತಾ, ನಗುನಗುತ್ತಾ ಇತರರಿಗೆ ಬೇಸರತರದಂತೆ ಮನ ಸೋಯಿಸದಂತೆ ಬಾಳನ್ನು ಕಳೆಯಬೇಕು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಹಿರಿಯರು. ಇದು ಸತ್ಯ ಅಲ್ಲವೆ? ಖ್ಯಾತ ಕವಿ ಡಿ.ವಿ.ಜಿ. ಯವರ ಈ ಸಾಲುಗಳು ನೆನಪಾಗುತ್ತವೆ; "ಮೂರು ಘಳಿಗೆಯ ಬಾಳು ಮಗ ಮುಗಿಸುತಿರಲಿ ಮಂಕುತಿಮ್ಮ"

ಗೌರವ ಬದುಕು – ವಿಚಾರ

ಸಂಕಿರಣದ ಬಗ್ಗೆ ವರದಿ

ಬೆಂಗಳೂರು ವಕೀಲರ ಸಂಘದ ನಗರ ಘಟಕದ ಸಭಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ತಾ॥ ೧೨-೦೧-೨೦೦೧ ರಂದು ಮದ್ಯಾಹ್ನ ೨ ಗಂಟೆಗೆ ಲೀವ್ ವೆಲ್ ಸೊಸೈಟಿ ಮತ್ತು ವಕೀಲರ ಲಿಟರರಿ ಯೂನಿಯನ್ನಿನ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ "Live Well and Live with Dignity" ಎಂಬ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಸಂಕೀರಣವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಡಾ॥ ಮೋದಿರವರು ತಡವಾಗಿ ಸಭೆಗೆ ಆಗಮಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಅದ್ಯಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಶ್ರೀ ಗೊ.ರು.ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ವಹಿಸಿದ್ದರು. ಇವರೊಂದಿಗೆ ವೇದಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮತಿ, ಹೇಮಲತಾಮಹಿಷಿ, ಶ್ರೀ ಮಾರ್ಟಿನ್, ಶ್ರೀ ಡಾ॥ ಮೋದಿಯವರು, ಶ್ರೀ ಷಣ್ಮುಕಯ್ಯ ಅಕ್ಕೂರು ರವರೊಂದಿಗೆ ಲಿಟರಲಿಯೂನಿಯನ್ನಿನ ಅದ್ಯಕ್ಷರಾದ ಸಿ. ಆರ್. ಗೋಪಾಲಸ್ವಾಮಿ, ಪ್ರಧಾನಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಶ್ರೀ ಡಿ. ಹೆಚ್ ಮೊಕಾಶಿರವರು ವೇದಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಉಪಸ್ಥಿತರಿದ್ದರು.

ಲೀವ್‌ವೆಲ್ ಸೊಸೈಟಿಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮತಿ, ಸುಶೀಲರವರಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ. ಸ್ವಾಗತ ಭಾಷಣದೊಂದಿಗೆ ವಿಷಯ ಮಂಡನೆ ಮಾಡಿದ ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲಸ್ವಾಮಿರವರು "Live Well and Leave with Dignity" ಪದಗಳ ಅರ್ಥವನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ, ಈ ವಿಷಯದ ಮಹತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತಾ ಹುಟ್ಟು ಸಾವಿನ ಮದ್ಯಂತರ ಜೀವನದ ಏರಿಳಿತಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟ ಮಂಡನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೊಳಿಸಲು ಸಕಲ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡಿ ಸಹಕರಿಸಿದ ಖ್ಯಾತ ಸಾಹಿತಿ ಶ್ರೀ ಗೊ.ರು. ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪನವರಿಗೆ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತಾ ವೇದಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಉಪಸ್ಥಿತರಿದ್ದ ಅತಿಥಿಗಳಿಗೆ ಪುಷ್ಪಗುಚ್ಛ ನೀಡುವುದರೊಂದಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಗಣ್ಯರಿಗೆ ಸ್ವಾಗತ ಕೋರಿದರು. ನಂತರ ಖ್ಯಾತ ಸಾಹಿತಿ ಶ್ರೀ ಗೊ.ರು. ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಜ್ಯೋತಿ ಬೆಳಗಿಸಿವುದರೊಂದಿಗೆ ಇಂದಿನ ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣವನ್ನು ಉದ್ಘಾಟಿಸಿದರು.

ಶ್ರೀ ಗೊ.ರು.ಚ. ರವರು ಉದ್ಘಾಟನಾಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾ ಮಾನವ ಜನನದಷ್ಟೆ ಸಂಭ್ರಮ ಮರಣದಲ್ಲೂ ಕಾಣಬೇಕು, ಇವೆರಡೂ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಕ್ರಿಯೆಗಳು. ದೃಡಕಾಯರಾಗಿದ್ದಾಗಲೇ ನಗುನಗುತ್ತಾ ಸಾವನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಬೇಕು. ಸಾವಿಗೆ ಹೆದರಬೇಕಿಲ್ಲ, ಪ್ರಸ್ತುತ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಕಂಡಾಗ ಪ್ರಸ್ತುತ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಕಂಡಾಗ ದಯಾಮರಣ ಪ್ರಸ್ತುತವೆನಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದರು.

ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಮರೆವು ಸಹಜವಾದದ್ದು ಹಾಗೆಂದು ನಾನು ನನ್ನ ಇಲ್ಲಿನ ಭಾಷಣ ವಿಷಯವನ್ನು ಮರೆಯಬಾರದೆನ್ನುವ ದೃಷ್ಠಿಯಿಂದ ಭಾಷಣವನ್ನು ಬರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹಾಸ್ಯ ಚಟಾಕಿ ಹಾರಿಸಿದರು. ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಾವು ಮತ್ತು ಇಚ್ಛಾಮರಣ ವಿಚಾರವಾಗಿ ವಿವಿಧ ಪ್ರಾಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿದರು. ಸುಮಾರು ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲಸ್ವಾಮಿಯವರಲ್ಲಿ ಈ ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣವನ್ನು ಉದ್ಘಾಟಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸಿದ್ದೆ; ಅದಕ್ಕೆ ಈಗ ಈ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟದ್ದಕ್ಕೆ ಲಿಟರರಿ ಯೂನಿಯನ್ನಿನ ಅದ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲಸ್ವಾಮಿಯವರಿಗೂ ಮತ್ತು ಇತರ ಪದಾದಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಮತ್ತಿತರರಿಗೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿದರು.

ನಂತರ ಮಾತನಾಡಿದ ಜೀವವಿಮಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಮಾರ್ಟಿನ್‌ರವರು ತಮ್ಮ ಸೀಮಿತ ಅವಧಿಯ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಜೀವನ ಮತ್ತು ಹಾಸ್ಯ, ಅವುಗಳ ಬೆಸುಗೆ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಅಮೂಲ್ಯ ಮತ್ತು ನಗೆಯ ವಿವಿದ ರೂಪ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಕಾರಗಳನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸಿದರು. ಸ್ವೇಚ್ಛಾ ಮರಣವೂ ಕೂಡ ಸರ್ವರಿಗೂ ನಗುನಗುತ್ತಲಿರುವಾಗಲೇ ಲಭ್ಯವಾಗಲಿ, ಇಂದಿನ ಸಮಾಜದ ಜೀವನದ ಏರಿಳಿತ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳಲ್ಲಿ ಇಚ್ಛಾಮರಣವೆಂಬ ವಿಷಯವೆಷ್ಟು ಪ್ರಸ್ತುತ ಮತ್ತು ಏಕೆ ಪ್ರಸ್ತುತ ಎಂಬ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಸುಲಲಿತವಾಗಿ ತಮ್ಮ ನಿತ್ಯಜನಜೀವನದ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾ ಸಭಿಕರನ್ನು ನಗೆಯ ಮಡಿಲಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಸಿದರು.

ವಕೀಲರಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ಹೇಮಲತಾ ಮಹಿಷಿರವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಕಾನೂನಿನ ದೃಷ್ಠಿಯಲ್ಲಿ ಇಚ್ಛಾಮರಣ ಮತ್ತು ಇದರಿಂದಾಗುವ ತೊಡಕುಗಳು ಎಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರು. ಅತಿ ವಿಶೇಷ ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ ಹಾಗೂ ಗಂಬೀರ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಇಚ್ಛಾಮರಣಕ್ಕೆ ಮಾನವನಿಗೆ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಡಬಹುದಾದರೂ ಈ ಅನುಮತಿ ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಿ ಲಭ್ಯವಾಗದಂತೆ ಹಾಗೂ ಇದರ ದುರುಪಯೋಗವಾಗದಂತೆ ಕಾನೂನಿನ ನಿಯಮ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಬಿಗಿಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಹಾಗೂ ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಹರಣ ಮಾಡಿ ಕಾನೂನಿನಡಿಯಲ್ಲಿ ಜಾರಿಕೊಳ್ಳದಂತೆ ಸೂಕ್ತ ಕಾನೂನಿನ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾಗುವುದರೊಂದಿಗೆ ಇಚ್ಛಾಮರಣಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿ ನೀಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ ಇಬ್ಬರು ವೈದ್ಯರ ಪರೀಕ್ಷೆ, ಕಾನೂನು ತಜ್ಞರ ಅನುಮತಿ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಅನುಮತಿ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾಗಿರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರು.

ಇಚ್ಛಾಮರಣದ ದುರುಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತಾ ಶ್ರೀಲಂಕಾದಲ್ಲಿ L.T.T.E. ಕಾಳಗ, ಕಾಶ್ಮೀರದ ನರಮೇದ, ಯಹೂದಿಗಳ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಿಳಿಯರಿಂದ ಕಪ್ಪು ಜನರಿಗಾದ ಹಿಂಸೆಗಳು ಮತ್ತು ದಾರ್ಮಿಕ ತೊಡಕುಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತಾ, ಮಾನವನ ಜೀವಿಸುವ ಹಕ್ಕು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಹಕ್ಕು ಕೇವಲ ಉಚಿತವಾಗಿ ಬಂಧದ್ದಲ್ಲ ಸಹಸ್ರಾರು ಮಂದಿಯ ಮಾರಣ ಹೋಮದ ಮೇಲೆ ಹಲವಾರು ಹೋರಾಟಗಳ ಫಲವಾಗಿ ಲಭ್ಯವಾಗಿದ್ದು ಇದು ಮಾನವನ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದ್ದು ಇದನ್ನೆ ನಮ್ಮ ಸಂವಿಧಾನದ 21 ನೇ ಕಾಲಂನಲ್ಲಿಯೂ ಬಳಸಿ, ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನವ ತನ್ನ ಸ್ವಇಚ್ಛೆಯಿಂದ ವಿಶೇಷ ಹಾಗೂ ಅನಿವಾರ್ಯ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಯುವುದು ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ಪರಿಗಣಿತವಾದಾಗ ಮಾತ್ರ ಇಚ್ಛಾಮರಣಕ್ಕೆ ಕೆಲ ನಿಯಮಗಳ ಚೌಕಟ್ಟಿನಡಿಯಲ್ಲಿ ಅನುಮತಿಸಬಹುದೆಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರು.

ಮಹಾ ಕುಂಭ ಪ್ರವಾಸ

(ಹಿಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆಯಿಂದ)

– ಸಿ. ಬಿ. ಶ್ರೀನಿವಾಸನ್, ವಕೀಲರು

ವಕೀಲ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಊಟದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಅನಿಸಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿ ಬೇರೆಯವರನ್ನು ಒಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅವರ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ತಲೆದೂಗಿ ಸಮ್ಮತಿ ಸೂಚಿಸಿದ್ದು; ನಾನು ಮತ್ತು ಮೋಹನ್ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಒಂಟಿಯಾಗಿ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಮ್ಮತಿ ಪಡೆದು ನಮ್ಮ ಶ್ರೀ ವಸಂತಕುಮಾರ್‌ರವರು ಮಾಡಿದ್ದ ರೈಲಿನ ಮುಂಗಡ ಟಿಕೇಟನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸಿ, ಮತ್ತೆ ಮೂವರಿಗೂ ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಚನ್ನೈಗೂ ಅದರ ಮರುದಿನ ಮುಂಜಾನೆ ಚನ್ನೈನಿಂದ ಲಕ್ನೋವಿಗೂ ಭಾನುವಾರ ವಾರಣಾಸಿಗೂ ರಾತ್ರಿ ರೈಲು ಬದಲಾಯಿಸಿ ಹೋಗುವುದನ್ನು ನಮ್ಮ ಪ್ರವಾಸದ ಮೊದಲ ಹಂತವೆಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸಿ ಸೂಕ್ತ ಮುಂಗಡ ಟಿಕೇಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಮೋಹನ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದರು. ವಾರಣಾಸಿಯಲ್ಲೂ ಆಲಹಾಬಾದ್‌ನಲ್ಲೂ ತೀವ್ರ ಚಳಿಯೆಂದು ಕೇಳಿ ಸೂಕ್ತ ವಸ್ತ್ರ, ಉಡುಪುಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೊರಟಿದ್ದೆವು.

ಸೋಮವಾರ ೫-೨-೨೦೦೧ರಂದು ಮುಂಜಾನೆ ವಾರಣಾಸಿಯ ಕೊರೆಯುವ ಥಂಡಿ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿದುದ್ದಾಯಿತು. ಹೋಟೆಲಿನಲ್ಲಿ ತಂಗಿ ಬಿಸಿನೀರಿನ ಸ್ನಾನ, ಉಪಾಹಾರ ಮುಗಿಸಿ ನಗರ ಪರ್ಯಟನ ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಉಪಾಹಾರದ ಬಗೆಗೆ ಒಂದು ಮಾತು. ಮದ್ರಾಸ್ ಕೆಫೆಯೆಂದು ಹೆಸರಿಟ್ಟು ಇಡ್ಲಿ ವಡೆ ಸಾಂಬಾರ್, ದೋಸೆ ಉಪಹಾರ, ಗೃಹಕ್ಕೆ ನಾವು ಕಾಲ ಮಿಂಚಿ ಹೋಗಿದ್ದೆವು. ದಿನದ ಸರಬರಾಜು ಮುಗಿದಿತ್ತು. ಹಾಗೇ ನಡೆಯುತ್ತಾ, ತಕ್ಷಣದಲ್ಲೇ ಶ್ರೀ ವಸಂತಕಮಾರರ ಪರಿಚಯಸ್ಥ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಂಗನಾಥರಾಯರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಮಿಷ್ಟಾನ್ನ ಭಂಡಾರ ಎಂಬ ರಸ್ತೆಬದಿಯ ಅಂಗಡಿಯೊಂದಕ್ಕೆ ಹೋದೆವು. ಬಾಗಿಲಲ್ಲೇ ದೊಡ್ಡ ಬಾಣಲಿಯಿಟ್ಟು ಪೂರಿ ಹಿಟ್ಟು ನಾದುತ್ತಾ ಉಂಡೆ ಮಾಡುತ್ತಾ, ಲಟ್ಟಿಸುತ್ತಾ ಎಣ್ಣೆಯಲ್ಲಿ ಕರಿಯುತ್ತಿದ್ದ ವ್ಯಕ್ತಿ. ಒಳಗೆ, ಒಂದೆರೆಡು ಟೇಬಲ್ ಹಾಗೂ ಬೆಂಚುಗಳು (ಮೂರು ನಾಲ್ಕುಗಳನ್ನು) ಆಳವಡಿಸಿದ್ದ ನಿರಾಡಂಬರ ಪೀಠೋಪಕರಣ. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ನವೀನ ಹೋಟೆಲುಗಳು, ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ದರ್ಶಿನಿ ಹೋಟೆಲುಗಳನ್ನು ಕಂಡವರಿಗೆ, ಒಳಗೆ ಹೋಗಿ ಕೂಡುವುದಕ್ಕೂ ಹಿಂದೇಟು. ಬೆಳಗ್ಗೆದ್ದು, ಬರೀ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಪೂರಿ ತಿನ್ನುವುದೆಂದರೆ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಭೀತಿ. ಪ್ರಯಾಣದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆಹಾರದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎಚ್ಚರ ತಪ್ಪಬಾರದೆಂಬ ಮನೆಯವರ ಸೂಚನೆಯ ನೆನಪು. ನಮ್ಮ ನಿರುತ್ಸಾಹವನ್ನೇ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಗಮನಿಸಿದ ರಂಗನಾಥರಾಯರು, ಒಂದೇ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಒಳ ನಡೆಯಿರಿ ಎಂದರು.

ಕೂಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ವಿಸ್ತಾರ ಪತ್ರದೊನ್ನೆಯಲ್ಲಿ, ಬಾಜಿ; ಎಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಸಿ ಬಿಸಿಯಾಗಿ ಒಂದು ಪೂರಿ, ತಂದಿಟ್ಟ, ಹೋಟೆಲಿನ ಬಾಲಕ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಅನಿವಾರ್ಯತಗೆ ಆಳಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಪೂರಿ ತಿನ್ನಲು ಸಜ್ಜಾದೆವು. ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಆ ಬಾಲಕ ತಂದು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಂತೆ, ಮೌನವಾಗಿ, ಯಾವ ಟೀಕೆಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ನಾಲ್ಕು ನಾಲ್ಕು ಪೂರಿ ತಿಂದದ್ದಾಯಿತು. ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಧೈರ್ಯ ಬಂದಂತಾಗಿ ನಾನು ಜಾಮೂನೊಂದನ್ನು, ಕೇಳಿ ಪಡೆದೆ. ಸಿಹಿ ತಿಂದ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಕಾಫಿ ಕುಡಿಯಲಾಗದೆಂದು ಇನ್ನೊಂದು ಪೂರಿಯು ಹೊಟ್ಟೆ ಸೇರಿತು. ಕಾಫಿಯೂ ಕುಡಿದು ಬಿಲ್ ಕೇಳಿದಾಗ ಕೇಳಿ ಬಂದ ಕೇವಲ ಮೂವತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ತಗಾದೆ ಚಕಿತರನ್ನಾಗಿಸಿತು. ರುಚಿಯಾಗಿ ತಿಂದ ಭಾವನೆ, ಸಂತೃಪ್ತಿ ತಂದ ಆ ಉಪಹಾರ, ಹೀಗೂ ಇರಬಹುದೇ ಎಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯ ಹೊರಡಿಸಿತೇ ವಿನಹಾ, ಇದು ಏಕೆ ಇಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಎಂದು ವಿವರಣೆ ಕೇಳುವ ಪೇಚಿಗೆ ಹೋಗದಂತೆ ಮಾಡಿತು. ತಿಂದ ನಂತರ ಎರಡು ಸೈಕಲ್ ರಿಕ್ಷಾಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಶಿ ವಿಶ್ವನಾಥನ ದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಧಾವಿಸಿದೆವು. ಮದನಪುರಾ ಎಂಬ ವಾರಣಾಸಿಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಚಲಿಸಿದವು. ಈ ಸೈಕಲ್ ರಿಕ್ಷಾಗಳು ಹೋಗುವ ದಾರಿ ಬಹಳ ಇಕ್ಕಾಟ್ಟಾದ ರಸ್ತೆ ಮಾರ್ಗಗಳು. ಹೆಸರಿಗೆ ಡಾಂಬರ್ ಹಾಕಿ ಸಿದ್ದಾರೆಂದರೂ ಎದ್ದೇಳುತ್ತಿದ್ದ ಧೂಳು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಪರಿಸರ ವಿರೋಧಿ. ಸೈಕಲ್ ರಿಕ್ಷಾಗಳಲ್ಲದೇ ಸೈಕಲ್‌ಗಳೂ, ದ್ವಿಚಕ್ರ ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳು, ಕಾರುಗಳು, ತಳ್ಳುಬಂಡಿಗಳು, ಏನೇನೂ ನಿಯಂತ್ರಣವಿಲ್ಲದೆ ರಸ್ತೆ ಸಂಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ಜೊತೆಗೆ ಆಪಾರ ಜನಸಂದಣಿ, ಈ ಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಮಿಸುವುದೆಂದರೆ ಒಂದು ಸಾಹಸವೇ ಸರಿ.

ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿನ ಜನಕ್ಕೆ ಅದೇ ಒಗ್ಗಿಹೋಗಿ, ಯಾವ ಆತಂಕವೂ ಇಲ್ಲದೇ ಮುಜುಗರವೂ ಇಲ್ಲದೆ, ಪರಿಹಾರ ಕಾಣದುದನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿಯೇ ತೀರಬೇಕೆಂಬ ಅನಿವಾರ್ಯತೆಯ ತತ್ವಕ್ಕೆ ಮುಗಿಬಿದ್ದು ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುವುದೇ ಸಹಜ ಕ್ರಿಯೆಯಂತೆ ಅವರಿಗೆ ಪರಿಪಾಠವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಈ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಸಾಗುತ್ತಾ, ಸುತ್ತಾ ನೆರೆದಿರುವ ಕೊಳಕು, ಅಸಹ್ಯಗಳ (ಹೇಸಿಗೆಗಳ) ಕಡೆ ಅನಾದರಣೆ ತೋರಿ ಮುಂದಾದರೆ, ದಶಾಶ್ವಮೇಧ ಘಾಟ್ ಎನ್ನುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ರಿಕ್ಷಾ ನಿಂತಿತು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಎಡ, ಬಲ ಸುತ್ತುತ್ತಾ ಗಲ್ಲಿಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದು ಹೋದೆವು. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಬಳೇಪೇಟೆ, ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆಗಳಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಂತಿರುವ ಗಲ್ಲಿಗಳಂತಯೇ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಅಂಗಡಿ ಮುಂಗಟ್ಟುಗಳು, ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲೂ, ಮಹಡಿಗಳಲ್ಲೂ ವಾಸ್ತವ್ಯ ವಿರುವಂತಿನ; ಒಂದು ನಗರ ಪ್ರದೇಶವಿದು. ಇಂತಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂಬ ಭಾವನೆಯು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬರುವುದು ವಿರಳ. ಇಲ್ಲಿನ ಜನರ ವ್ಯಾಪಾರಿ ಮನೋಭಾವ; ಸಂಕುಚಿತ ಬುದ್ಧಿ; ದೇವಾಲಯವನ್ನು ಸುತ್ತುವರೆದು, ನಾನಾ ವಿಧ ವ್ಯಾಪಾರಗಳನ್ನು ಜೀವನಾಧಾರವಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕೆಂಬ ಏಕೈಕ ಆಕಾಂಕ್ಷೆ ದೇವಾಲಯದ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗ ಕಲ್ಪಿಸಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇನ್ನೂ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದಾದರೆ, ಆಡಳಿತಗಾರರ ಲಂಚಗುಳಿತನ, ದೇವಾಲಯದ ಸುಧಾರಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಅದು ತಳೆದಿರುವ ನಿರ್ವೋಹ ಧೋರಣೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗುವ ಯಾವ ಆಶಾದಾಯಕ ಸೂಚನೆಯೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

(ಮುಂದುವರೆಯುವುದು)

ಪ್ರಕಾಶಕರು : ಲಹರಿ ವಕೀಲರ ವೇದಿಕೆ, ನಂ. ೨೯೮೦, "ಲಕ್ಷ್ಮೀದೀಪ್", ೧೭ನೇ ಅಡ್ಡ ರಸ್ತೆ, ಬನಶಂಕರಿ ೨ನೇ ಹಂತ, ಬೆಂಗಳೂರು-೫೬೦ ೦೭೦. ಮುದ್ರಕರು : ದಿ ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ್ ಹೌಸ್, ಚಾಮರಾಜಪೇಟೆ, ಬೆಂಗಳೂರು-೫೬೦ ೦೧೮, ದೂರವಾಣಿ : ೬೫೨ ೭೭೭೦. ಸಂಪಾದಕರು : ಜಿ. ಎಸ್. ನಟರಾಜನ್, ಸಹ ಸಂಪಾದಕರು : ವಿ. ಎನ್. ಮೂರ್ತಿ